



ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΟΜΟΣ Γ

Κεφάλαιο 1

Η Λογιστική αποτελείται από δύο κυρίαρχους κλάδους :

- Τη Χρηματοοικονομική Λογιστική (αποσκοπεί στην παροχή οικονομικής πληροφόρησης προς τους ενδιαφερόμενους που βρίσκονται έξω από την επιχείρηση)
- Τη Διοικητική Λογιστική ή Λογιστική Κόστους (αποσκοπεί στην παροχή οικονομικής πληροφόρησης προς τους ενδιαφερόμενους που βρίσκονται μέσα στην επιχείρηση)

Διαδικασία Λήψης Αποφάσεων

Η λήψη αποφάσεων είναι η επιλογή μίας λύσης μεταξύ εναλλακτικών προτάσεων που έχουμε στην διάθεση μας.

Η διαδικασία της λήψης αποφάσεων περιλαμβάνει, γενικώς, πέντε βήματα, τα οποία είναι τα εξής :

1. Ο προσδιορισμός των στόχων.
2. Η έρευνα των διάφορων τρόπων δράσης για την επίτευξη των στόχων.
3. Η συλλογή στοιχείων αναφορικά με τον κάθε τρόπο δράσης.
4. Η επιλογή του «καλύτερου» τρόπου δράσης.
5. Η υλοποίηση της απόφασης

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ / ΑΠΟ ΕΔΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1.		Για τη λήψη αποφάσεων τα στελέχη χρησιμοποιούν:
	(α)	στοιχεία της χρηματοοικονομικής λογιστικής γιατί είναι πιο αντικειμενικά σαν αποτέλεσμα της χρήσης κανόνων που προκρίνει η νομοθεσία
	(β)	πληροφορίες που αφορούν το σύνολο της επιχείρησης και όχι τμήματά της ώστε τα στελέχη να έχουν μια συνολική εικόνα της λειτουργίας της
	(γ)	στοιχεία τα οποία είναι τόσο ακριβή όσο είναι ανθρωπίνως δυνατόν
	(δ)	οιοδήποτε στοιχείο είναι χρήσιμο για τη λήψη αποφάσεων ακόμα και εάν ο υπολογισμός του δεν έχει γίνει σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές
ΑΠΑΝΤΗΣΗ		Η σωστή απάντηση είναι η (δ)
		Για τη λήψη αποφάσεων τα στελέχη χρησιμοποιούν οιοδήποτε στοιχείο είναι χρήσιμο για τη λήψη αποφάσεων ακόμα και εάν ο υπολογισμός του δεν έχει γίνει σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές σε αντίθεση με τους εκτός της επιχείρησης που χρησιμοποιούν λογιστικές καταστάσεις που έχουν καταρτιστεί σύμφωνα τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές.
		Βλ. σελ. 3-5, Παράλληλο Κείμενο 'Λογιστική Κόστους', Γ. Βενιέρης, ΕΑΠ (2001).



Άσκηση 1

Βασική ομοιότητα της χρηματοοικονομικής και της διοικητικής λογιστικής είναι:

- α. Οι παράγοντες προς τους οποίους απευθύνονται οι πληροφορίες
- β. Το πλαίσιο και οι κανόνες εφαρμογής
- γ. Οι πηγές δεδομένων
- δ. Το πληροφοριακό σύστημα για την άντληση δεδομένων

Σωστή απάντηση η δ

Άσκηση 2

Βασική διαφορά της χρηματοοικονομικής και της διοικητικής λογιστικής είναι:

- α. Το πληροφοριακό σύστημα για την άντληση δεδομένων
- β. Τα χρηματοοικονομικά δεδομένα που σχετίζονται με τη λειτουργία της επιχείρησης
- γ. Το πλαίσιο και κανόνες εφαρμογής
- δ. Κανένα από τα παραπάνω

Σωστή απάντηση η γ

**ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**

ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ

- Δαπάνη - Έξοδο - Κόστος
- Έσοδο
- Κέντρο - φορείς κόστους
- Συστήματα συγκέντρωσης κόστους
- Κοστολόγηση

ΚΟΣΤΟΣ (ενότητα 2.1)**ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΟΣΤΟΥΣ**

Η Λογιστική κόστους ασχολείται κυρίως με

μεθόδους και τεχνικές

που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κόστους

- Ενός προϊόντος
- Ενός εμπορεύματος
- Μιας υπηρεσίας
- Ενός έργου
- Μιας διαδικασίας



ΚΟΣΤΟΛΟΓΗΣΗ

Κοστολόγηση είναι το σύνολο των συστηματικών εργασιών που αποβλέπουν στο:

Να συγκεντρώσουν

Να κατατάξουν

Να καταγράψουν

Να επιμερίσουν κατάλληλα, τις διάφορες δαπάνες, έτσι ώστε να προσδιοριστεί το κόστος,

ενός προϊόντος, ενός εμπορεύματος, μιας υπηρεσίας ή μιας διαδικασίας σε μια οικονομική μονάδα

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Σημαντικό μέρος του σχεδιασμού και προγραμματισμού της δραστηριότητας ελέγχου της λειτουργίας και της λήψης αποφάσεων, σχετίζεται με το κόστος και τις διάφορες μορφές του.

Κόστος (cost) είναι η αξία των οικονομικών μέσων που χρησιμοποιούνται για να αποκτηθούν αγαθά (υλικά ή άυλα & υπηρεσιών) που έχουν άμεσο ή μελλοντικό όφελος για την επιχείρηση (πωλήσεις ή για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών).

Το κόστος μετριέται σε νομισματικές μονάδες και η χρησιμοποίηση των οικονομικών μέσων εμφανίζεται στον Ισολογισμό είτε με μείωση στοιχείων του Ενεργητικού είτε με αύξηση στοιχείων του Παθητικού.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΞΟΔΟΥ

Ως **Έξοδο** λογίζεται οτιδήποτε δαπανάται μέσα σε μια λογιστική χρήση στην προσπάθεια απόκτησης εσόδων και βαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσεως ή της περιόδου.

π.χ. Αγορά παγίου ?

- Όταν το αγοράζω πάει στο Ενεργητικό
- Η χρησιμοποίησή του (απόσβεση) είναι κόστος
- Το κόστος αυτό γίνεται έξοδο όταν τα προϊόντα που παρήχθησαν πουλήθηκαν
- Το κόστος του διατεθέντος / χρησιμοποιηθέντος αγαθού καθίσταται πλέον έξοδο με την ονομασία **κόστος πωληθέντων**

ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΣΟΔΟΥ

Έσοδο (revenue) είναι η αξία των πωλούμενων αγαθών ή προσφερόμενων υπηρεσιών που αποκτά η επιχείρηση στα πλαίσια της δραστηριότητάς της, μέσα σε μια χρήση. π.χ. έσοδα από πωλήσεις ή παροχή υπηρεσίας

Παράδειγμα κατανόησης ορισμών

Εάν αγοράσουμε εμπορεύματα αξίας 10.000€, η αξία αγοράς τους είναι κόστος για την επιχείρηση.

Τα εμπορεύματα επιθυμεί να πουλήσει η επιχείρηση, με αποτέλεσμα η επιχείρηση να έχει έσοδα.



Εάν τα εμπορεύματα πουληθούν, τότε το κόστος πωληθέντων αξίας 10.000€ θεωρείται έξοδο και θα αφαιρεθούν από τις πωλήσεις, όπου θα προκύψει το μικτό κέρδος.

Εάν τα εμπορεύματα που πουληθούν έχουν κόστος 5.000€, το υπόλοιπο 5.000€ θα παραμείνει στο Ενεργητικό της επιχείρησης.

ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΣΤΟΥΣ

- **Φορείς κόστους** θεωρούνται τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που κοστολογούνται.
π.χ. τα παραγόμενα προϊόντα σε μια βιομηχανία που κοστολογούνται
- **Κέντρα κόστους** θεωρούνται συνήθως τα τμήματα (λειτουργίες) της επιχείρησης στις οποίες γίνεται συγκέντρωση του κόστους.
π.χ. ένα εργοστάσιο, τμήμα, προϊόν, γεωγραφική περιοχή, brands.

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Η βαθύτερη έρευνα και σπουδή του κόστους, με σκοπό τον έλεγχο του και τη χρησιμοποίηση του για τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων, προϋποθέτει την κατάταξη του σε κατηγορίες. Η κατάταξη αυτή γίνεται με τη χρησιμοποίηση κριτηρίων. Λέγοντας **κριτήρια** εννοούμε χαρακτηριστικά γνωρίσματα που λαμβάνονται υπόψη για την κατάταξη ενός κόστους σε μία κατηγορία.

Τα κριτήρια κατάταξης του κόστους σε κατηγορίες είναι τα εξής :

Με κριτήριο την αιτία υπάρξεως του διακρίνεται σε :

- ❖ **Άμεσο Κόστος (direct cost)** είναι το κόστος που σχηματίζεται από στοιχεία που συνδέονται **κατά τρόπο εμφανή με το συγκεκριμένο παραγωγικό τμήμα** ή το συγκεκριμένο φορέα κόστους (ενδιάμεσο ή τελικό προϊόν κ.λ.π.) και συνεπώς, **βαρύνει το τμήμα ή το φορέα άμεσα, δηλαδή χωρίς μερισμό**.
- ❖ **Έμμεσο Κόστος (indirect cost)** είναι το κόστος το οποίο πραγματοποιείται και αφορά δύο ή περισσότερα προϊόντα και είναι δύσκολο να προσδιοριστεί με ακρίβεια τι μέρος αφορά τις επί μέρους λειτουργίες ή τους επί μέρους φορείς. Για την επιβάρυνση καθενός φορέα ή κέντρου κόστους χωριστά θα χρησιμοποιείται μια υπολογιστική μονάδα, **ο συντελεστής επιβάρυνσης** (π.χ. με βάση τις ώρες εργασίας).

Η διάκριση του κόστους σε άμεσο και έμμεσο χρησιμεύει στον προγραμματισμό και τον έλεγχο του κόστους καθώς και στην αξιολόγηση της λειτουργίας ενός κέντρου κόστους.

Με κριτήριο το είδος διακρίνεται σε :

- Το κόστος έχει άμεση σχέση με τα έξοδα
- Με κριτήριο τη φύση των στοιχείων που αναλώθηκαν στην παραγωγική διαδικασία, το κόστος διακρίνεται κατ' είδος, π.χ. κόστος υλικών, εργατικών, αποσβέσεων.
- Τα στοιχεία του κόστους μπορούν να ταξινομηθούν στις παρακάτω κατηγορίες Αμοιβές και έξοδα προσωπικού (ομάδα 60)
 - Αμοιβές και έξοδα τρίτων (ομάδα 61)
 - Παροχές τρίτων (ομάδα 62)
 - Φόροι και τέλη (ομάδα 63)



- Διάφορα έξοδα (ομάδα 64)
- Τόκοι και συναφή έξοδα (ομάδα 65)
- Αποσβέσεις παγίων (ομάδα 66)
- Προβλέψεις εκμετάλλευσης (ομάδα 68)

Με βάση το κριτήριο του προορισμού διακρίνεται σε :

- Κόστος κατά λειτουργία
- Κόστος κατά πεδίο ευθύνης
- Κόστος κατά προϊόν, υπηρεσία κ.λ.π.
- Κόστος κατά κέντρο κέρδους

Το **κόστος κατά προορισμό** είναι γενικά ομαδοποιημένο κόστος που πραγματοποιείται χάριν του ίδιου σκοπού - προορισμού.

ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ή ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Ονομάζουμε το κόστος κάθε λειτουργίας οργανωτικής ή διοικητικής υποδιαίρεσης της οικονομικής μονάδας, το οποίο προσδιορίζεται ή συγκεντρώνεται λογιστικά. Για να μπορέσουμε να μετρήσουμε το **κόστος κατά λειτουργία**, χωρίζουμε τις κύριες λειτουργίες της επιχείρησης ως εξής :

- Της λειτουργίας παραγωγής
- Της λειτουργίας διοικήσεως
- Της λειτουργίας Έρευνας - Ανάπτυξης
- Της λειτουργίας Διαθέσεως
- Της λειτουργίας Χρηματοδοτήσεως

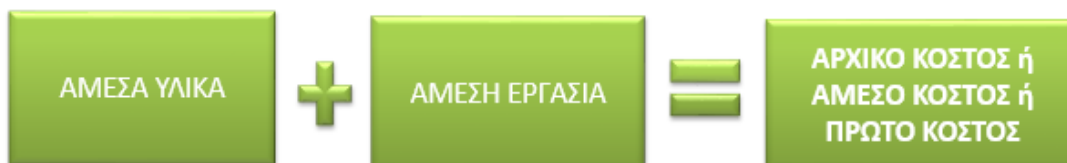
ΣΧΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Κόστος Παραγωγής είναι το κόστος (όλα τα έξοδα) που πραγματοποιείται για την παραγωγή προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών. Το κόστος παραγωγής περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που γίνονται για να παραχθεί το προϊόν και να πάρει τη θέση που χρειάζεται ώστε να μπορεί να πουληθεί.

Τέτοιες δαπάνες είναι τα υλικά που αναλώνονται στην παραγωγή, τα εργατικά και οι μισθοί του προσωπικού παραγωγής, το ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής, οι συντηρήσεις των εγκαταστάσεων παραγωγής κ.λ.π.

Σχηματίζεται από τις κατηγορίες κόστους :

Αρχικό κόστος : Το αρχικό κόστος παραγωγής σχηματίζεται από το κόστος των άμεσων υλικών και το κόστος της άμεσης εργασίας.



Κόστος μετατροπής : Το κόστος μετατροπής περιλαμβάνει το κόστος της άμεσης εργασίας και τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (ΓΒΕ).

και περιλαμβάνει στοιχεία άμεσα ως προς το παραγόμενο προϊόν και έμμεσα ως προς αυτό.



Ερώτηση από ΕΔΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ 5.		Ποιοι από τους παρακάτω συνδυασμούς στοιχείων κόστους αποτελούν το κόστος μετατροπής;
	(α)	πρώτες ύλες και γενικά βιομηχανικά έξοδα
	(β)	γενικά βιομηχανικά έξοδα
	(γ)	έξοδα διοίκησης και διάθεσης
	(δ)	άμεση εργασία και γενικά βιομηχανικά έξοδα
ΑΠΑΝΤΗΣΗ		Η σωστή απάντηση είναι η (δ)
		Το κόστος μετατροπής είναι το άθροισμα του κόστους της άμεσης εργασίας και των γενικών βιομηχανικών εξόδων.
		Βλ. σελ. 22, Παράλληλο Κείμενο 'Λογιστική Κόστους', Γ. Βενιέρης, ΕΑΠ (2001).

Ερώτηση από τελικές 2016_17

Το άμεσο Κόστος προκύπτει εάν

- Προσθέτουμε τα Άμεσα Υλικά (Α.Υ.) τα Άμεσα Εργατικά (Α.Ε.) και τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (Γ.Β.Ε.)
- Προσθέτουμε τα Άμεσα Υλικά (Α.Υ.) και τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (Γ.Β.Ε.)
- Προσθέτουμε τα Άμεσα Υλικά (Α.Υ.) και τα Άμεσα Εργατικά (Α.Ε.)
- Προσθέτουμε τα Άμεσα Υλικά (Α.Υ.) και τα Άμεσα Εργατικά (Α.Ε.) και αφαιρέσουμε τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (Γ.Β.Ε.)

Σωστή απάντηση η γ.

ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Το κόστος παραγωγής μετράτε **ανά μονάδα** (per unit) ή **συνολικά** (in total). Το ανά μονάδα κόστος υπολογίζεται όταν διαιρεθεί το συνολικό κόστος με τον αριθμό των μονάδων που έχουν παραχθεί. Το ανά μονάδα κόστος είναι χρήσιμο διότι δίνει αμέσως την αίσθηση του πόσο κόστισε μια μονάδα προϊόντος.

Για παράδειγμα : Εάν το συνολικό κόστος μιας παραχθείσας ποσότητας ήταν 20.000 ευρώ , το ανά μονάδα κόστος θα είναι 1.000 ευρώ εάν παρήχθησαν 20 μονάδες προϊόντος ή 200 ευρώ εάν παρήχθησαν 100 μονάδες προϊόντος.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

- ❖ **Κόστος πραγματικό** είναι το κόστος που έχει πραγματοποιηθεί στο παρελθόν και που σχετίζεται από στοιχεία ομαλά και πραγματικά.
- ❖ **Προκαθορισμένο κόστος** είναι εκείνο που υπολογίζεται πριν πραγματοποιηθεί με διάφορες μεθόδους και διαδικασίες.

Διακρίνεται :

- **Προϋπολογισμένο ή προϋπολογιστικό κόστος** είναι εκείνο που προσδιορίζεται εξωλογιστικά και προτού πραγματοποιηθεί η παραγωγή του προϊόντος ή η παροχή της υπηρεσίας. Βασίζεται σε δεδομένα του παρελθόντος
- **Πρότυπο κόστος** είναι το κόστος παραγωγής που καθορίζεται πριν πραγματοποιηθεί και ορίζεται σαν σημείο αναφοράς. Για το προσδιορισμό του χρησιμοποιούνται ακριβείς υπολογισμοί και πραγματικές μετρήσεις με συστηματική παρακολούθηση του παραγωγικού κυκλώματος.

ΣΧΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η σχέση μεταξύ κόστους και μεταβολής του επιπέδου δραστηριότητας της επιχείρησης ή μεταβολής του όγκου παραγωγής της, διακρίνεται σε **σταθερό, μεταβλητό και μεικτό**.

Η κατανομή σε κατηγορίες μας χρησιμεύει στον προσδιορισμό του κόστους παραγωγής, να αξιολογήσουμε τη λειτουργία ενός κέντρου κόστους και να μετρήσουμε την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΟΣΤΟΣ

- ❑ **Σταθερό κόστος** είναι εκείνο που δημιουργείται από την ύπαρξη της επιχείρησης, είναι ανεξάρτητο του όγκου παραγωγής ή του βαθμού απασχόλησης και συνεπώς παραμένει **αμετάβλητο** σε οποιαδήποτε μεταβολή του όγκου παραγωγής ή του βαθμού απασχόλησης.

Το σταθερό κόστος παραμένει **σταθερό** στο σύνολο του, όμως η κατά μονάδα δραστηριότητας επιβάρυνση με σταθερό κόστος, γίνεται προοδευτικά **μικρότερη (μεταβλητή)** καθώς η δραστηριότητα αυξάνεται και αντιστρόφως.

- ❑ Σταθερά είναι κυρίως τα **χρονικά έξοδα**, δηλαδή αυτά που αναλίσκονται σύμφωνα με την πάροδο του χρόνου .

π.χ. ενοίκιο, αμοιβές του έμμισθου προσωπικού, δημοτικοί φόροι, τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, τόκοι, συνδρομές , ασφάλιστρα.

ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΚΟΣΤΟΣ

- ❑ **Μεταβλητό κόστος** είναι το κόστος που στο σύνολο του επηρεάζεται από τη μεταβολή του βαθμού απασχόλησης



- ❑ Είναι εκείνο που μεταβάλλεται όταν αυξομειώνεται η παραγωγή, οι πωλήσεις και γενικά όταν αυξομειώνεται το επίπεδο δραστηριότητας της λειτουργικής μονάδας στην οποία αναφέρεται.
- ❑ **Σταθερό** ανά μονάδα προϊόντος, **μεταβλητό** στο σύνολο

Παραδείγματα μεταβλητού κόστους αποτελούν :

- Η αξία των αναλωθεισών πρώτων και βοηθητικών υλών
- Η αξία των αναλωθέντων υλικών συσκευασίας
- Τα ημερομίσθια (μετά από ένα επίπεδο δραστηριότητας)
- Η αξία ηλεκτρικού ρεύματος, νερού, υλικών συντηρήσεως
- Οι προμήθειες πωλήσεως
- Τα κόμιστρα μεταφοράς αγαθών
- Οι τόκοι του δανειακού κεφαλαίου κινήσεως
- Οι φόροι επί της παραγωγής

Ερώτηση από τελικές 2016_17

Πως συμπεριφέρονται τα σταθερά και μεταβλητά κόστη παραγωγής ανά παραγόμενη μονάδα, όταν αυξάνεται αναλογικά η παραγωγική δραστηριότητα - όγκος παραγωγής:

- α. Το μεταβλητό ανά μονάδα κόστος παραμένει σταθερό, το σταθερό ανά μονάδα κόστος μειώνεται
- β. Το μεταβλητό ανά μονάδα κόστος αυξάνεται, το σταθερό ανά μονάδα κόστος μειώνεται
- γ. Τόσο το μεταβλητό όσο και το σταθερό αυξάνονται
- δ. Το μεταβλητό ανά μονάδα κόστος αυξάνεται, το σταθερό ανά μονάδα κόστος παραμένει σταθερό

Σωστή απάντηση η α

ΜΙΚΤΟ ΚΟΣΤΟΣ

- ❑ Το **μικτό Κόστος** προέρχεται από το συνδυασμό των δύο προηγούμενων.
- ❑ Δύο είδη Μικτού κόστους :
 - ❑ **Ημιμεταβλητό κόστος** (αντιστοιχεί στο ελάχιστο κόστος με το οποίο μπορεί να αποκτηθεί μία υπηρεσία έστω και αν δεν χρησιμοποιηθεί καθόλου)
 - ❑ **Βαθμιδωτό ή κλιμακωτό κόστος** (μεταβάλλεται απότομα σε διάφορα επίπεδα παραγωγικής δραστηριότητας, επειδή συνίσταται από σταθερό κόστος που δημιουργείται σε ακέραιες μονάδες).

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- ❑ **Μεταβλητό** : Σκελετοί Καθισμάτων αυτ/του => περισσότερα αυτοκίνητα => περισσότεροι σκελετοί
- ❑ **Σταθερό** : Ενοίκιο μονάδας παραγωγής => περισσότερα ή λιγότερα αυτοκίνητα => ίδιο ενοίκιο.
- ❑ **Μικτό** : Ηλεκτρικό ρεύμα => περισσότερα αυτοκίνητα => ίδια πάγια χρέωση ΔΕΗ αλλά περισσότερα αυτοκίνητα => περισσότερες κιλοβατώρες



❑ **Μικτό κόστος :**

- ❑ Το σταθερό μέρος ενός **ημιμεταβλητού κόστους** αντιστοιχεί συνήθως σε ένα μικρό τίμημα, ενώ το μεταβλητό εξαρτάται από τη χρήση.
πχ. σταθερό κόστος αντίτιμου ενοικίασης
Μεταβλητό κόστος, το κόστος χιλιομέτρων επί (X) σύνολο χιλιομέτρων
- ❑ **Βαθμιδωτό ή Κλιμακωτό κόστος** έχουμε όταν π.χ. ένας καθηγητής μπορεί να διδάξει σε μέχρι 20 μαθητές. Αν εμείς έχουμε 30 μαθητές χρειαζόμαστε 2 καθηγητές, με το κόστος να μην μεταβάλλεται μέχρι να φτάσουμε στους 40 μαθητές.

Πίνακας 2.1

Διάκριση του Κόστους σε Άμεσο ή Έμμεσο και Σταθερό ή Μεταβλητό

Κόστος	Άμεσο (Α)	Μεταβλητό (Μ)
	ή Έμμεσο (Ε)	ή Σταθερό (Σ)
Ασφάλιστρα Μηχανημάτων Εργοστασίου	Ε	Σ
Καύσιμα Θέρμανσης Εργοστασίου	Ε	Μ
Ημερομίσθια Εργοστασίου	Α	Μ
Αποσβέσεις Κτιρίων Εργοστασίου	Ε	Σ
Αναλώσεις Πρώτων Υλών	Α	Μ
Μισθός Αποθηκάρου Α' Υλών	Ε	Σ
Έξοδα Καντίνας Εργοστασίου	Ε	Σ

ΟΡΙΑΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

- ❑ **Οριακό Κόστος** είναι το επιπλέον κόστος που προκύπτει από την παραγωγή μιας ακόμα μονάδας προϊόντος και βρίσκεται από τη διαίρεση της μεταβολής του συνολικού κόστους με τη μεταβολή της ποσότητας του προϊόντος.

$$\text{Οριακό Κόστος} = \frac{\text{Μεταβολή Συνολικού Κόστους}}{\text{Μεταβολή του προϊόντος}}$$

32. Ένας από τους ανταγωνιστές της ΧΨΩ ΑΕ έμαθε ότι σε επίπεδο δραστηριότητας 15.000 μονάδες προϊόντος το μέσο κόστος παραγωγής ανέρχεται σε 1,50 ανά μονάδα ενώ σε επίπεδο δραστηριότητας 20.000 μονάδες προϊόντος το μέσο κόστος παραγωγής ανέρχεται σε 1,45 ανά μονάδα. Υποθέστε ότι μεταξύ των δύο αυτών επιπέδων δεν αλλάζουν ούτε τα σταθερά κόστη ούτε τα μεταβλητά ανά μονάδα. Σε τι επίπεδο εκτιμάτε το μεταβλητό κόστος παραγωγής ανά μονάδα της ΧΨΩ (σε ευρώ);

- A. 1,30
- B. 0,77
- Γ. 1,50
- Δ. 1,45

Για να βρούμε το μεταβλητό κόστος παραγωγής ανά μονάδα υπολογίζουμε τα εξής :

$$20.000 * 1,45 = 29.000$$

$$15.000 * 1,50 = 22.500$$

Αν αφαιρέσουμε από τα 20.000 τα 15.000 και από τα 29.000 τα 22.500 και τα διαιρέσουμε θα έχουμε τη μεταβολή της παραγωγής και το μεταβλητό κόστος:

$$6.500 / 5.000 = 1,30$$

Σωστή απάντηση η Α

ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Η παρακολούθηση του κόστους σε σχέση με το τμήμα στο οποίο δημιουργείται ή το οποίο αφορά έχει σημασία από πλευράς ελέγχου του κόστους (ενός κέντρου κόστους) ή μέτρησης του αποτελέσματος (ενός κέντρου κέρδους). Για το σκοπό αυτό, η παραγωγική λειτουργία μιας βιομηχανικής επιχείρησης περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες :

- Στα κύρια τμήματα παραγωγής (ή κύρια κέντρα κόστους) λαμβάνει χώρα η παραγωγή προϊόντων π.χ. τμήμα συναρμολόγησης, τμήμα επεξεργασίας
- Τα βοηθητικά τμήματα (ή υποστηρικτικά κέντρα κόστους) υποστηρίζουν τα κύρια τμήματα και συμβάλλουν στην αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης π.χ. τμήμα καθαριότητας, αποθήκη.
- Τα κύρια και βοηθητικά τμήματα αποτελούν κέντρα κόστους, άρα περιλαμβάνουν τόσο άμεσο όσο και έμμεσο κόστος.
- Οι αμοιβές των εργατών και οι αναλώσεις α' υλών καταλήγουν στο άμεσο κόστος του προϊόντος καθώς είναι διακριτά στο κόστος παραγωγής των προϊόντων.
- Τα ΓΒΕ, τόσο των κυρίων όσο και των βοηθητικών τμημάτων, αποτελούνται από άμεσο και έμμεσο κόστος. Άμεσα ΓΒΕ είναι π.χ. οι αμοιβές των προϊσταμένων των τμημάτων και οι αποσβέσεις των μηχανημάτων. Έμμεσα ΓΒΕ είναι π.χ. τα ενοίκια, ο ηλεκτρισμός, τα ασφάλιστρα.

ΣΥΝΙΣΤΩΣΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

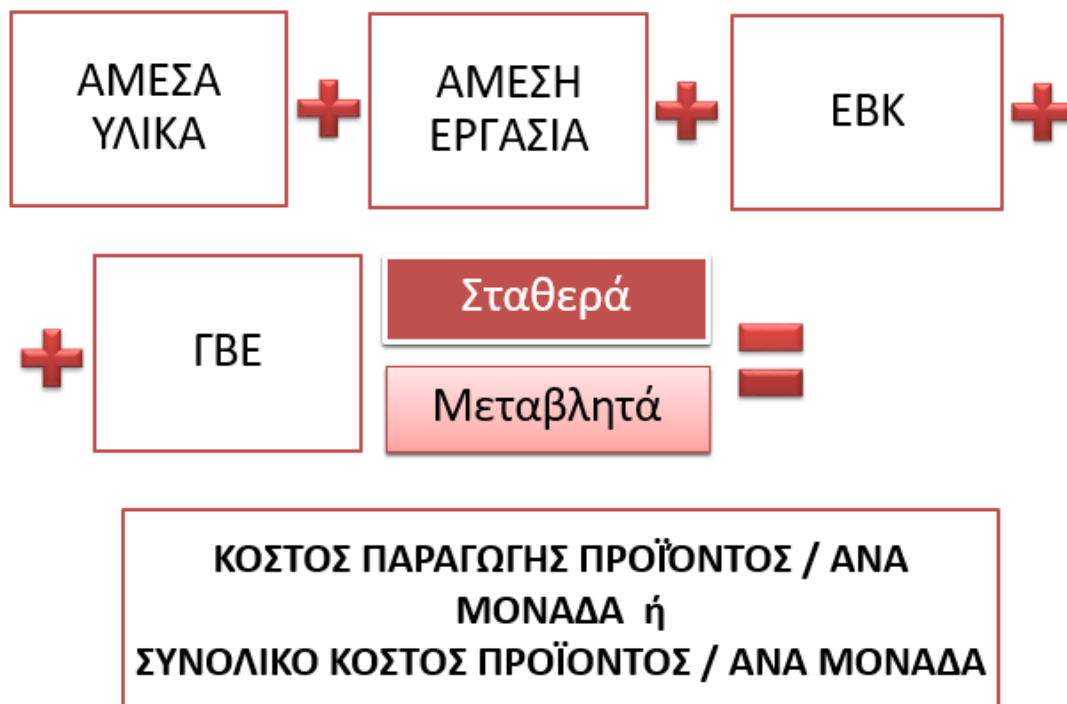
1. **Άμεσα Υλικά** (Αναλωθείσες Πρώτες ύλες) : όλα τα κύρια υλικά που ενσωματώνονται στο παραγόμενο προϊόν
2. **Άμεση εργασία**: οι εργάτες που απασχολούνται άμεσα με την παραγωγή
3. **Ειδικό Βιομηχανικό Κόστος**: έξοδα που επιβαρύνουν άμεσα το προϊόν πλην των 2 παραπάνω και αφορούν ένα συγκεκριμένο φορέα κόστους



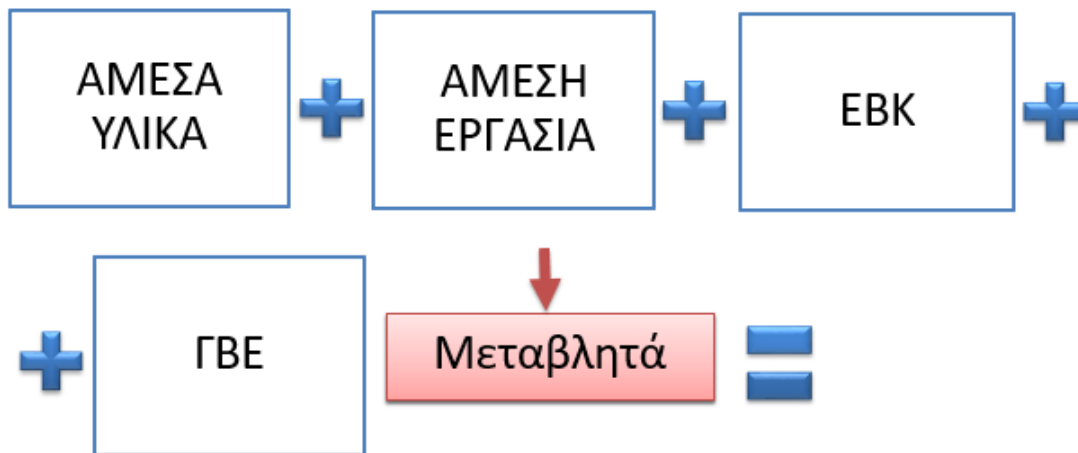
4. Έμμεσο Κόστος ή Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (Γ.Β.Ε.): όλα όσα δημιουργούνται από την έναρξη της παραγωγής μέχρις ότου τα προϊόντα εισέλθουν στις αποθήκες κ δεν αφορούν συγκεκριμένο προϊόν

<p>A. ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΜΕΣΗ ΕΜΜΕΣΗ (περιλαμβάνεται στα ΓΒΕ)</p>
<p>B. ΥΛΙΚΑ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑΛΩΣΗΣ Α' ΥΛΩΝ ή ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ (περιλαμβάνεται στα ΓΒΕ)</p>
<p>Γ. ΕΙΔΙΚΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΈΝΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΦΟΡΕΑ ΚΟΣΤΟΥΣ (ΕΝΟΙΚΙΟ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΜΗΧ/ΝΗΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ,</p>
<p>Δ. ΓΒΕ (ΕΜΜΕΣΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ) ΕΜΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ - ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ (ΕΜΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ), ΆΛΛΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ - ΦΩΤΙΣΜΟΣ, ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ , ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΛΠ.)</p>

Κόστος παραγωγής προϊόντος ή Συνολικό κόστος προϊόντος



Μεταβλητό Κόστος παραγωγής προϊόντος ή Μεταβλητό κόστος προϊόντος / Δεν περιλαμβάνονται τα σταθερά ΓΒΕ



**ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ / ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ή
ΜΕΤΑΒΛΗΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ / ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ**

ΑΜΕΣΑ ΥΛΙΚΑ (Α' ΥΛΕΣ)

- Πρώτες ύλες (Άμεσα Υλικά) είναι όλα τα κύρια υλικά τα οποία ενσωματώνονται στο παραγόμενο προϊόν.
 - Μπορούν να διακριθούν πάνω σε αυτό και
 - Αποτελούν σημαντικό τμήμα του άμεσου κόστους διότι επιβαρύνουν απευθείας το παραγόμενο προϊόν.
- Το τελικό προϊόν μίας οικονομικής μονάδας μπορεί να είναι πρώτη ύλη για άλλη οικονομική μονάδα.
- Τα **Έμμεσα Υλικά** είναι τα υλικά που δεν είναι διακριτά στο τελικό προϊόν και είναι μικρής αξίας σε σχέση με τα κύρια υλικά. Το κόστος των έμμεσων υλικών περιλαμβάνεται στα **Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα**.
- Πρώτες ύλες θεωρούνται:
 - Τα υλικά που αγοράζονται ειδικά για την παραγωγή των προϊόντων της επιχείρησης και τα οποία αποθηκεύονται αποθήκη πρώτων υλών για να εξαχθούν από αυτήν όταν πρέπει να χρησιμοποιηθούν (π.χ. ξυλεία που θα μετατραπεί σε προϊόντα ξύλου).
 - Τα προϊόντα που έχουν ήδη παραχθεί αλλά ξαναχρησιμοποιούνται για την παραγωγή άλλων προϊόντων και τα οποία παραλαμβάνονται από την αποθήκη ετοιμών προϊόντων (π.χ. νήμα το οποίο μπορεί να πωληθεί ως προϊόν αλλά μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και για την παραγωγή υφάσματος στην περίπτωση μιας κλωστοϋφαντουργικής επιχείρησης).

- Τα ημικατεργασμένα προϊόντα που προχωρούν, σύμφωνα με την παραγωγική διαδικασία, από μια επεξεργασία σε άλλη ή από ένα τμήμα του εργοστασίου σε άλλο. Τα προϊόντα (αν και ημικατεργασμένα ως προς την τελική τους μορφή) είναι «έτοιμα» όσον αφορά τη διαδικασία ή το τμήμα από το οποίο εξάγονται και «πρώτες ύλες» όσον αφορά τη διαδικασία ή το τμήμα στο οποίο εισάγονται.

Ο υπολογισμός των Άμεσων Υλικών ή όπως μπορούμε να το συναντήσουμε ως του Κόστος ανάλωσης α' υλών υπολογίζεται ως εξής :

<input type="checkbox"/> Κόστος Άμεσων Υλικών (Α' Υλών) =	
Αρχικό υπόλοιπο Α' Υλών	
+ Καθαρές Αγορές Α' Υλών	
	Αγορές
	+ Έξοδα Αγορών Υλών
	- Επιστροφές Αγορών Υλών
	- Εκπτώσεις Αγορών Υλών
Διαθέσιμες Ύλες ή Ύλες προς διάθεση	
- Τελικό Υπόλοιπο Α' Υλών	
<i>Κόστος Ανάλωσης Α' Υλών ή Κόστος Άμεσων Υλικών</i>	

ΑΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- **Άμεση εργασία** είναι το κόστος εργασίας που προκύπτει από τους εργαζόμενους που ασχολούνται άμεσα με την επεξεργασία των πρώτων υλών και
 - Ενσωματώνεται στο παραγόμενο προϊόν,
 - Μπορεί να διακριθεί πάνω σε αυτό,
 - Αποτελεί σημαντικό μέρος του κόστους της συνολικής εργασίας που θα απαιτηθεί για την παραγωγή.
- Αποτελεί τμήμα του **άμεσου κόστους** διότι επιβαρύνει απευθείας το παραγόμενο προϊόν.

- Κόστος Άμεσης Εργασίας =**
 - Αριθμός Ημερομισθίων
 - Ημερομίσθια
 - Κόστος Ημερομισθίων

ΕΜΜΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- Το **κόστος της έμμεσης εργασίας** είναι όλα τα κόστη εργασίας, τα οποία δεν μπορούν εύκολα να επιμεριστούν σε μονάδες του τελικού προϊόντος και είναι μικρής αξίας.

Το κόστος της έμμεσης εργασίας περιλαμβάνεται στα ΓΒΕ.

ΕΙΔΙΚΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (ΑΜΕΣΑ ΕΞΟΔΑ)

- Το ειδικό βιομηχανικό κόστος περιλαμβάνει τις δαπάνες εκείνες οι οποίες γίνονται για ένα συγκεκριμένο φορέα κόστους:
 - Το ενοίκιο μιας μηχανής που χρησιμοποιείται για την παραγωγή ενός συγκεκριμένου μόνο προϊόντος.
 - Τα έξοδα που αφορούν τη συντήρηση ενός τέτοιου μηχανήματος.
 - Τα έξοδα που αφορούν το σχεδιασμό ενός συγκεκριμένου φορέα κόστους

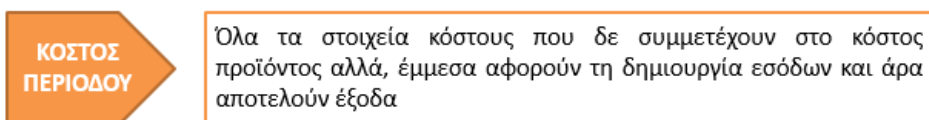
ΓΕΝΙΚΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

(Γενικά έξοδα παραγωγής ή Γενικά βιομηχανικά έξοδα)

- Γενικό βιομηχανικό κόστος (έμμεσο κόστος) είναι όλα τα έξοδα που δημιουργούνται από την έναρξη της παραγωγής μέχρι του σημείου όπου τα προϊόντα είναι έτοιμα να εισαχθούν στην αποθήκη των ετοιμών προϊόντων:
 - Τα ενοίκια και τα ασφάλιστρα που πληρώνονται για το εργοστάσιο στο σύνολο του.
 - Οι αποσβέσεις, η συντήρηση και οι επισκευές των κτιρίων του εργοστασίου, των μηχανημάτων, των εργαλείων κλπ.
 - Η ενέργεια για να κινηθούν όλα τα μηχανήματα του εργοστασίου.
 - Η έμμεση εργασία.
 - Ο μισθός του διευθυντή του εργοστασίου.
 - Τα διάφορα αναλώσιμα υλικά.
 - Οι υπηρεσίες που προσφέρουν στην παραγωγή τα βοηθητικά τμήματα του εργοστασίου όπως π.χ. το γραφείο προγράμματος ή Ποιοτικού ελέγχου, το αναψυκτήριο, κλπ.

Κόστος Γενικών Εξόδων Παραγωγής ή Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων = Συντελεστή επιβάρυνσης (καταλογισμού) ΓΒΕ

Επίσης στις ασκήσεις μας μπορούμε να δούμε και τα **έξοδα περιόδου**. Μας τα δίνουν ξεχωριστά και συνήθως μας τα ζητούν μαζί με το κόστος του προϊόντος.



ΚΟΣΤΟΣ ΛΟΙΠΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ // Κόστος Περιόδου

Κόστος Λοιπών Λειτουργιών είναι τα Γενικά Λειτουργικά Έξοδα τα οποία συνιστούν το κόστος περιόδου και αποτελούνται από:



- ❑ Τα Γενικά Έξοδα Διοίκησης που αναφέρονται στο κόστος που δημιουργείται στα πλαίσια της διοίκησης μιας επιχείρησης (μισθοί ανώτατου προσωπικού, προσωπικό λογιστηρίου, διοικητικού προσωπικού, ενοίκια γραφείων, ηλεκτρική ενέργεια, επικοινωνίες κλπ.
- ❑ Τα Γενικά Έξοδα Πωλήσεων ή Διάθεσης που αντιστοιχεί στο κόστος της λειτουργίας που σχετίζεται με την πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών και το κόστος διανομής.
- ❑ Τα Έξοδα Έρευνας και Ανάπτυξης που περιλαμβάνουν το κόστος της λειτουργίας ανάπτυξης νέων προϊόντων και υπηρεσιών.
- ❑ Τα Γενικά Έξοδα Χρηματοδότησης που περιλαμβάνει το κόστος που σχετίζεται με την λειτουργία χρηματοδότησης όπως τόκοι και προμήθειες τραπεζών.

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ

Ο υπολογισμός του κόστους των παραχθέντων αρχίζει με το κόστος των ημιέτοιμων (ημικατεργασμένων) αρχής περιόδου στο οποίο προστίθενται το κόστος της περιόδου. Από το άθροισμα αυτό αφαιρείται το κόστος των ημικατεργασμένων τέλους περιόδου, για να προσδιοριστεί το κόστος των παραχθέντων προϊόντων, δηλαδή:

Υπολογισμός κόστους παραχθέντων

Αρχικό απόθεμα ημικατεργασμένων

+ Αναλώσεις πρώτων υλών (ή κόστος χρησιμοποιημένων α' υλών)

+ Άμεση εργασία

+ ΓΒΕ

- Τελικό απόθεμα ημικατεργασμένων

= Κόστος παραχθέντων



ΕΚΘΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

αρχικό απόθεμα α' υλών	XXX	
+ αγορές α' υλών	+XXX	
Κόστος διαθεσίμων α' υλών		XXX
- τελικό απόθεμα α' υλών	-XXX	
Κόστος χρησιμοπ. α' υλών		XXX
Κόστος άμεσης εργασίας	+XXX	
Γ.Β.Ε.	+XXX	
Συνολικό Κόστος Βιομηχανοποίησης	XXX	
+αρχικό απόθεμα ημικατεργασμένων	+XXX	
-τελικό απόθεμα ημικατεργασμένων	-XXX	
ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ		XXX

Παράδειγμα άσκησης από Τελικές Τελικές εξετάσεις 2012-2013

27. Τον Ιούλιο 2012, τα κοστολογικά στοιχεία της βιομηχανίας ΜΗΤΑ είχαν ως εξής (ποσά σε €):

Αναλώσεις πρώτων υλών 5.000

Άμεση εργασία 8.000

ΓΒΕ 9.000

Παραγωγή σε εξέλιξη: Απόθεμα αρχής: 3.400

Απόθεμα τέλους: 5.400

Ποιο ήταν το κόστος παραχθέντων προϊόντων τον μήνα Ιούλιο;

- A. €17.000
- B. €22.000
- Γ. €25.400
- Δ. €20.000

Απάντηση

Απόθεμα αρχής παραγωγή σε εξέλιξη (ημικατεργασμένα) + **Κόστος Παραγωγής** (Αναλώσεις πρώτων υλών + Άμεση εργασία + ΓΒΕ) - **Απόθεμα τέλους** παραγωγή σε εξέλιξη (ημικατεργασμένα)

$3.400 + 5.000 + 8.000 + 9.000 - 5.400 = 20.000€$ σωστή απάντηση η Δ

Άσκηση

Δίνονται τα εξής υπόλοιπα για το τέλος της χρήσης 2015. Ζητείται να υπολογιστεί το κόστος παραχθέντων:

Αναλώσεις άμεσων υλικών	€20.000
Άμεση Εργασία	€10.000
ΓΒΕ	€35.000
Ημικατεργασμένα αρχής	€10.000
Ημικατεργασμένα τέλους	€15.000
Κόστος Διάθεσης	€20.000

- A. 85.000
- B. 55.000
- Γ. 60.000
- Δ. 65.000

Απάντηση

Απόθεμα αρχής παραγωγή σε εξέλιξη (ημικατεργασμένα) + **Κόστος Παραγωγής** (Αναλώσεις πρώτων υλών + Άμεση εργασία + ΓΒΕ) - **Απόθεμα τέλους** παραγωγή σε εξέλιξη (ημικατεργασμένα)

$10.000 + 20.000 + 10.000 + 35.000 - 15.000 = 20.000€$ σωστή απάντηση η Γ

Το κόστος διάθεσης δεν υπολογίζεται.

Άσκηση από τελικές εξετάσεις 2016_17

Η επιχείρηση Αναπτήρες κατέγραψε τα παρακάτω δεδομένα στα λογιστικά της βιβλία για την περίοδο 1/1/16 έως και 31/12/16

Αρχικό απόθεμα ά υλών	320.000
Αγορές ά υλών περιόδου 2016	150.000
Τελικό απόθεμα ά υλών	-85.000
Κόστος ά υλών περιόδου 2016	385.000
Συνολικό κόστος παραγωγής περιόδου 2016	720.000

Η παραγωγή σε εξέλιξη στην αρχή της περιόδου (1.1.2016) ήταν 35.000 ευρώ και το Κόστος Παραχθέντων για τη περίοδο 1/1/2016 - 31/12/2016 ήταν 730.000 ευρώ. Να προσδιορίσετε την παραγωγή σε εξέλιξη που καταγράφεται στα βιβλία της εταιρείας την 31/12/2016 (ποσά σε ευρώ):

- α. 75.000
- β. 10.000
- γ. 25.000
- δ. 85.000

Απάντηση

Κόστος Παραχθέντων = Α.Α. Π. ΕΞ + Κόστος Παραγωγής - Τ.Α Π.ΕΞ =>

$730.000 = 35.000 + 720.000 - \text{Τ.Α. Π.ΕΞ} \Rightarrow$

$\text{Τ.Α. Π.ΕΞ} = 35.000 + 720.000 - 730.000 = 25.000\text{€}$

Σωστή απάντηση η γ

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ σε σχέση με τα έτοιμα προϊόντα

Ο υπολογισμός του κόστους των παραχθέντων μπορεί να υπολογιστεί και με το παρακάτω τρόπο:

Κόστος Παραχθέντων = Κόστος διαθεσίμων προς πώληση - αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων

ΚΟΣΤΟΣ ΠΩΛΗΘΕΝΤΩΝ

Υπολογισμός κόστους πωληθέντων :

Αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων

+ **κόστος παραχθέντων**

- Τελικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων

= **Κόστος πωληθέντων (Πωλούμενα Προϊόντα)**



Άσκηση 1

Τα υπόλοιπα μερικών από τους λογαριασμούς της βιομηχανικής επιχείρησης ΠΡΑΣΙΝΗ ΘΥΕΛΑ της 31/12/2015 έχουν ως εξής (ποσά σε €):

Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	160.000
Απόθεμα ημικατεργασμένων αρχής	42.000
Απόθεμα ημικατεργασμένων τέλους	35.000
Απόθεμα ετοιμών προϊόντων αρχής	50.000
Απόθεμα ετοιμών προϊόντων τέλους	80.000
Κόστος παραγωγής περιόδου	683.000

Το κόστος πωληθέντων είναι (ποσά σε €)

- α. 690.000
- β. 960.000
- γ. 660.000
- δ. 740.000

Απάντηση

Κόστος Πωληθέντων = Απόθ. Αρχής ετοιμών + Κόστος Παραχθέντων - απόθ. Τέλους ετοιμών

Από τα στοιχεία που μας δίνονται για να μπορέσουμε να βρούμε το κόστος πωληθέντων, θα χρειαστεί να υπολογίσουμε το κόστος παραχθέντων.

Κόστος Παραχθ. = Απόθ. Αρχής Ημικατ + Κόστος Παραγωγής περιόδου - απόθ. Τέλους Ημικατ.

$$42.000 + 683.000 - 35.000 = 690.000\text{€}$$

Αντικαθιστούμε στον τύπου του κόστους πωληθέντων και έχουμε :

$$50.000 + 690.000 - 80.000 = 660.000 \text{ Σωστή απάντηση η Γ}$$

Άσκηση 2

Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία για την εταιρεία ΒΗΤΑ ΑΕ για την προηγούμενη οικονομική χρήση 1/04 - 31/12 (ποσά σε ευρώ) :

Το κόστος πωληθέντων της εταιρείας για το 20Χ5 είναι (ποσά σε ευρώ)?

Απόθεμα ημικατεργασμένων 1/1	36.000	
Απόθεμα ημικατεργασμένων 31/12	31.000	
Απόθεμα ετοιμών 1/1	23.000	
Απόθεμα ετοιμών 31/12	31.000	
Κόστος παραγωγής περιόδου	206.000	
Έσοδα διοίκησης και διάθεσης	52.000	
Έσοδα από πωλήσεις	543.000	

- A. 203.000
- B. 206.000
- C. 211.000
- D. 119.000

Απάντηση

Κόστος παραγωγής περιόδου	206.000	
Απόθεμα ημικατεργασμένων 1/1	36.000	
Απόθεμα ημικατεργασμένων 31/12	-31.000	
Κόστος Παραχθέντων	211.000	
Κόστος Παραχθέντων	211.000	
Απόθεμα ετοιμών 1/1	23.000	
Απόθεμα ετοιμών 31/12	-31.000	
Κόστος Πωληθέντων	203.000	

Σωστή απάντηση η Α

Άσκηση 3

Σας δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία της βιομηχανίας ΛΑΜΔΑ για την οικονομική χρήση 1/1 - 31/12/2015:

Κόστος άμεσης εργασίας	174.000
Αγορές άμεσων υλικών	158.000
Αρχικό απόθεμα άμεσων υλικών	15.000
Αρχικό - Πρώτο κόστος	295.000

Το κόστος του αποθέματος τέλους 31/12/2015 των άμεσων υλικών (ποσά σε €) είναι:

- α. 52.000
- β. 121.000
- γ. 211.000
- δ. 173.000

Απάντηση

Για να υπολογίσουμε το κόστος του αποθέματος τέλους των άμεσων υλικών θα χρειαστούμε το εξής τύπο των άμεσων υλικών:

$$\text{Άμεσα υλικά} = \text{απόθεμα αρχής ΑΥ} + \text{Αγορές ΑΥ} - \text{Τελικό απόθεμα ΑΥ}$$

Παρατηρούμε ότι εκτός από το ζητούμενο στην άσκηση μας, μας λείπει και η αξία των Άμεσων Υλικών.

Για τα το Υπολογίζουμε λαμβάνουμε υπόψη μας το Αρχικό κόστος. Ξέρουμε ότι :
 Αρχικό κόστος = Άμεσα Υλικά + Άμεση Εργασία $\Rightarrow 295.000 = \text{ΑΥ} + 174.000 \Rightarrow$
 Άμεσα Υλικά = $295.000 - 174.000 = 121.000\text{€}$

Αντικαθιστούμε στον παραπάνω τύπο:

$$121.000 = 15.000 + 158.000 - \text{Τελικό απόθεμα άμεσων υλικών} \Rightarrow$$

$$\text{Τελικό απόθεμα άμεσων υλικών} = 15.000 + 158.000 - 121.000 = 52.000\text{€}$$

Σωστή απάντηση η Α

Άσκηση 4

Δίνονται τα παρακάτω υπόλοιπα λογαριασμών της επιχείρησης ΚΑΤΤΑ ΑΕ για το μήνα Φεβρουάριο (ποσά σε ευρώ) :

	31η Ιανουαρίου	28η Φεβρουαρίου		
Πρώτες ύλες	20.000	25.000		
Παραγωγή σε εξέλιξη	30.200	35.200		
Έτοιμα προϊόντα	40.000	43.400		
Κόστος άμεσης εργασίας		100.000		
Γενικά Βιομηχανικά έξοδα		125.000		
Πωλήσεις		550.000		
Έξοδα διάθεσης		40.000		
Έξοδα διοίκησης		50.000		
Αγορές πρώτων υλών		80.000		

Το αποτέλεσμα του μηνός Φεβρουαρίου είναι (ποσά σε ευρώ)

- A. 258.400
- B. 168.400
- C. 291.600
- D. 295.000

Απάντηση

Πρώτες ύλες 31η Ιανουαρίου	20.000	
Αγορές πρώτων υλών Φεβρουάριος	80.000	
Πρώτες ύλες 28η Φεβρουαρίου	-25.000	
Σύνολο Αναλωθείσες πρώτες ύλες	75.000	
Αναλωθείσες πρώτες ύλες	75.000	
Άμεση Εργασία	100.000	
ΓΒΕ	125.000	
Κόστος Παραγωγής	300.000	
Κόστος Παραγωγής	300.000	
Παραγωγή σε εξέλιξη 31η Ιανουαρίου	30.200	
Παραγωγή σε εξέλιξη 28η Φεβρουαρίου	-35.200	
Κόστος Παραχθέντων	295.000	
Έτοιμα 31η Ιανουαρίου	40.000	
Κόστος Παραχθέντων	295.000	
Έτοιμα 28η Φεβρουαρίου	-43.400	
Κόστος Πωληθέντων	291.600	
Πωλήσεις	550.000	
Κόστος Πωληθέντων	-291.600	
Μικτό αποτέλεσμα	258.400	
Έξοδα διάθεσης	-40.000	
Έξοδα Διοίκησης	-50.000	
Αποτέλεσμα Φεβρουαρίου	168.400	

Άσκηση 5

ΕΡΩΤΗΣΗ 12.	Τον προηγούμενο Ιούλιο το κόστος παραχθέντων προϊόντων της βιομηχανίας 'Αντώνης Α.Ε.' ανήλθε σε 148.000 ευρώ. Το απόθεμα ετοιμών προϊόντων στην αρχή του μήνα ήταν 33.000 ευρώ και στο τέλος του μήνα 27.000 ευρώ. Ποιο ήταν το κόστος των πωληθέντων προϊόντων για το μήνα αυτό;
	(α) 200.000 ευρώ
	(β) 154.000 ευρώ
	(γ) 150.000 ευρώ
	(δ) 146.000 ευρώ

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Η σωστή απάντηση είναι η (β)
	Σύμφωνα με τον κανόνα: κόστος πωληθέντων = απόθεμα αρχής ετοιμών + κόστος παραχθέντων - απόθεμα τέλους ετοιμών, $33.000 + 148.000 - 27.000 = 154.000$ ευρώ
	Βλ. σελ. 40-43, Παράλληλο Κείμενο 'Λογιστική Κόστους', Γ. Βενιέρης, ΕΑΠ (2001).

Άσκηση 6

ΕΡΩΤΗΣΗ 13.	Τα υπόλοιπα του λογαριασμού 'έτοιμα προϊόντα' της βιομηχανίας Αυγουστάτος ΕΕ την 1 ^η και 31 ^η Αυγούστου 200X ήταν 2.000 και 7.000 ευρώ αντίστοιχα. Επιπλέον δίνεται ότι για το μήνα αυτό το κόστος παραχθέντων προϊόντων ανήρχετο σε 80.000 ευρώ, τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης σε 35.000 ευρώ και οι πωλήσεις σε 120.000 ευρώ. Ποιο ήταν το μερικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης για το μήνα αυτό;
	(α) 5.000
	(β) 10.000
	(γ) 15.000
	(δ) 20.000

ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Η σωστή απάντηση είναι η (β)
	Το κόστος πωληθέντων προϊόντων υπολογίζεται: απόθεμα ετοιμών αρχής περιόδου + κόστος παραχθέντων - απόθεμα ετοιμών τέλος περιόδου = $2.000 + 80.000 - 7.000 = 75.000$ ευρώ. Το μερικό αποτέλεσμα εκμετάλλευσης ισούται με πωλήσεις - κόστος πωληθέντων - έξοδα διοίκησης & διάθεσης = $120.000 - 75.000 - 35.000 = 10.000$ ευρώ.
	Βλ. σελ. 33-34, Παράλληλο Κείμενο 'Λογιστική Κόστους', Γ. Βενιέρης, ΕΑΠ (2001).

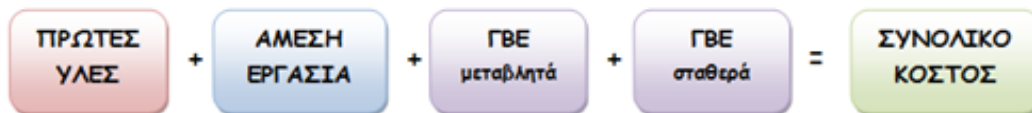
Άσκηση 7

Τελικές εξετάσεις 2012-2013

28. Η βιομηχανία ΑΜΗΤΑ είχε τα παρακάτω κόστη για την παραγωγή 30.000 τεμαχίων προϊόντος (ποσά σε ευρώ): άμεσα υλικά 45.000, άμεση εργασία 60.000, μεταβλητά ΓΒΕ 15.000 και σταθερά ΓΒΕ 40.000 ευρώ. Εάν ισχύσει η ίδια διάρθρωση κόστους, ποιο θα είναι το συνολικό κόστος παραγωγής σε επίπεδο 40.000 τεμαχίων;

- A. €200.000
- B. €230.000
- Γ. €250.000
- Δ. €280.000

Απάντηση



Τεμάχια 30.000						
	ΑΞΙΑ		ΤΕΜΑΧΙΑ			
Πρώτες Ύλες	45.000	/	30.000	1,5	4	
Άμεση Εργασία	60.000	/	30.000	2		
ΓΒΕ μεταβλητά	15.000	/	30.000	0,5		
ΓΒΕ σταθερά	40.000					
Συνολικό Κόστος	160.000					

Αν πολλαπλασιάσουμε τα τεμάχια με τα μεταβλητά κόστη (4) βρίσκουμε το μεταβλητό κόστος για παραγωγή 40.000 μονάδων

Άρα έχουμε : $40.000 \text{ μον} \times 4 = 160.000\text{€}$

Προσθέτουμε και τα ΓΒΕ σταθερά τα οποία δεν μεταβάλλονται με την αύξηση των τεμαχίων

$$160.000 + 40.000 = 200.000\text{€} \text{ νέο κόστος παραγωγής}$$

Άσκηση 8

53. Τα στοιχεία κόστους της βιομηχανίας ΕΨΙΛΟΝ για το προηγούμενο έτος (ποσά σε €):

Πωλήσεις	500.000
Κόστος άμεσης εργασίας	174.000
Αρχικό απόθεμα παραγωγής σε εξέλιξη	35.000
Αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων	28.000
Αρχικό - πρώτο κόστος	295.000
ΓΒΕ	116.000
Μικτό κέρδος	73.600
Κόστος ετοιμών διαθεσίμων προς πώλησης	455.000

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία τα αποθέματα τέλους χρήσης της παραγωγής σε εξέλιξη (ημικατεργασμένα) είναι (ποσά σε €):

- α. 19.000
- β. 21.000
- γ. 28.000
- δ. 91.000

Απάντηση

Κόστος Παραχθέντων = Α.Α. Παρ.Εξέλ + Κόστος Παραγωγής - Τ.Α. Παρ.Εξέλ =

Για να μπορέσουμε να υπολογίσουμε το τελικό απόθεμα παραγωγής σε εξέλιξη, χρειαζόμαστε ως στοιχεία, το κόστος παραγωγής και το κόστος παραχθέντων για να συμπληρώσουμε τον παραπάνω τύπο.

Κόστος Παραγωγής = Αρχικό - πρώτο κόστος (ΑΥ + ΑΕ) + ΓΒΕ =
295.000 + 116.000 = 411.000€

Κόστος Παραχθέντων = Κόστος ετοιμών διαθεσίμων προς πώληση - Αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων = 455.000 - 28.000 = 427.000€

Αντικαθιστούμε τους υπολογισμούς μας στο παραπάνω τύπο και έχουμε:

427.000 = 35.000 + 411.000 - Τ.Α. Παρ.Εξέλ =>

Τ.Α. Παρ.Εξέλ = 427.000 - 411.000 - 35.000 = 19.000€